

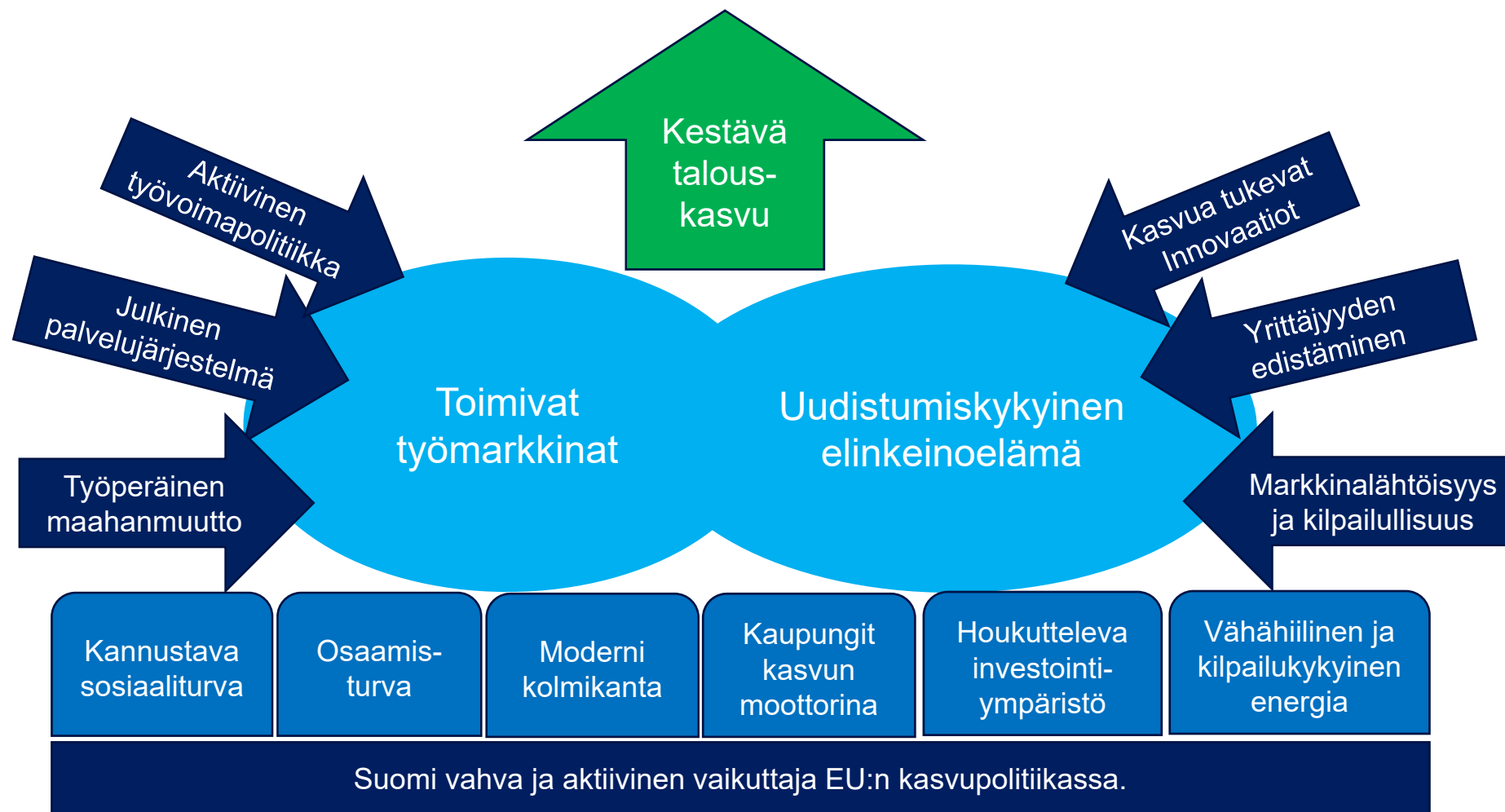
Uudistumiskykyisen elinkeinoelämän ja korkean työllisyyden Suomi

**virkamiesnäkemyksiä hallituskauden
kestävän kasvun tavoitteista ja keinoista**

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

UUDISTUMISKYKYISEN ELINKEINOELÄMÄN JA KORKEAN TYÖLLISYYDEN SUOMI

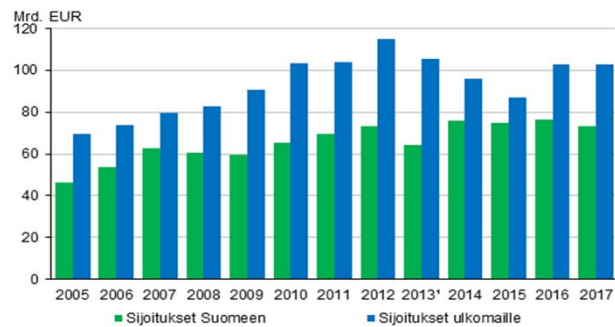

Uudistumiskykyinen elinkeinoelämä (1/3)

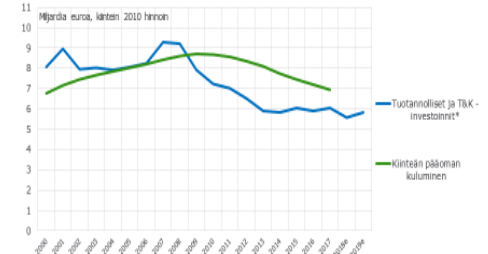

Tilannekuva

- Suomen elinkeinoelämän rakenne on liian suppea
- Yrittäjiä on paljon mutta kasvuhaluukkuus on liian pientä
- Kotimarkkinoiden kilpailullisuus on heikolla tasolla
- Investoinnit alittavat pääomien kulumisen

Teollisuuden kokonaisinvestoinnit Suomessa ovat pienemmät kuin pääomien kuluminen

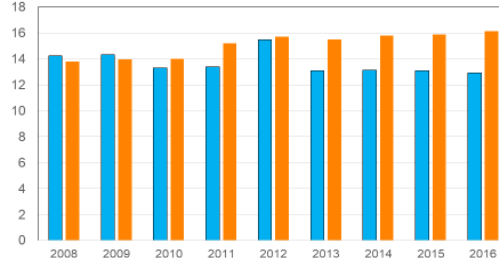

Yritysrakenne Suomessa ja Ruotsissa

	Osuudet yritysten määrästä, %		Osuudet työllisistä, %		Osuudet Arvonlisästä, %	
	Suomi	Ruotsi	Suomi	Ruotsi	Suomi	Ruotsi
Mikrot	91,3	94,6	24,8	26,1	19,7	22,7
Pienet	7,2	4,4	22,3	21,4	20,0	20,1
Keskisuuret	1,2	0,8	18,3	18,5	20,0	18,5
Suuret	0,3	0,1	33,4	34,0	40,2	38,7
YHTEENSÄ	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

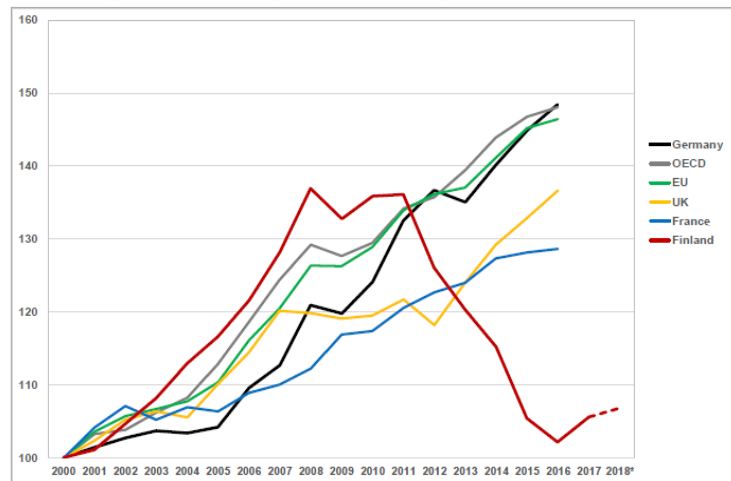
Lähde: Euroopan komissio / Eurostat, tiedot vuosilta 2015-2016

1-4 henkeä työllistävien palvelualueiden yritysten määrä 1000 henkeä kohti

Lähde: Eurostat

Tutkimus- ja kehittämismenojen reaalin kehitys 2000-luvulla

Lähteet: OECD MSTI -tietokanta 2000-2016, USD PPP kiintein vuoden 2010 hinnoin; Tilastokeskus t&k-tilasto 2017-2018, 2018 ennakoarvio (deflaoitu 2017 Tilastokeskuksen kuluttajahintaindeksillä ja 2018 Etlan inflaatioennusteella).

Kasvuportfolio | Lupaavat kasvumahdollisuudet

DIGIMURROS, UUSI ARVONLUONTI JA TEKNOLOGIAT MAHDOLLISTAJANA

- Alustatalous
- Tekoäly ja analytiikka
- 5G, esineiden internet, konnektiviteetti
- Lohkoketjut
- Tietoturva ja yksityisyys
- Synteettinen biologia
- Fotoniikka ja mikroelektroniikka
- Disruptiiviset arvoketjut
- Virtuaaliratkaisut ja pelillisuus
- Arktinen osaaminen
- Avaruusteknologian uudet sovellusalueet

LIKKUMISEN JA LOGISTIIKAN MURROS

- Saumaton liikkuminen ja logistiikka
- Turvallisuus
- Meriteknologia
- Hiilineutraali liikenne

RESURSSITEHOKAS KASVU

- Biotalous
- Kiertotalous
- Älykkäät energiaratkaisut ja sähköverkot

TEOLLISUUDEN UUSI AIKA

- Älykkäät tehtaot
- Kestävä, terveellinen ruoka
- Uudet funktionaaliset materiaalit

TERVEYS JA HYVINVOINTI

- Kehittyvät hoitokeinot ja diagnostiikka
- Yksilöllistetty terveys ja osallistava terveydenhoito

UUDISTUVA KULUTTAJA

- Matkailu ja elämystalous
- Jatkuva oppiminen
- Kaupan uudet ratkaisut
- Merkityksellisyys

MONIMUOTOISET YHTEISÖT

- Muuttuva työ
- Kestävä asuminen ja sujuva arki
- Vuorovaikutteiset palveluverkostot

Uudistumiskykyinen elinkeinoelämä (2/3)

Kasvua tukeva innovaatiopolitiikka

Tavoitetila: Suomi on uuden teknologian nopea omaksuja. Suomalaiset yritykset pärjäävät globaalissa kilpailussa ja Suomen T&K panostukset nousevat keskeisten kilpailijamaiden tasolle.

Luodaan yrittäjyyttä kannustava toimintaympäristö

Tavoitetila: Suomalaisten työnantajayritysten määrä on jatkuvan kasvun uralla. Yritysten hallinnollinen taakka on kevyttä ja erityisesti pienten kasvupalukoiden työnantajayritysten määrä kasvaa.

Suomesta on tehtävä houkutteleva investointiympäristö

Tavoitetila: Suomalainen toimintaympäristö koetaan sekä kotimaisten että ulkomaisten toimijoiden taholta vakaana ja ennustettavana. Ulkomaiset toimijat ovat enenevässä määrin halukkaita sijoittamaan suoraan suomalaisiin yrityksiin.

Uudistumiskykyinen elinkeinoelämä (3/3)

Kasvua markkinalähtöisyydellä, kilpailullisuudella ja kuluttajansuojalla

Tavoitetila: Suomen kotimarkkinat synnyttävät hyvän kilpailun tuloksena tuottavia yrityksiä, jotka pärjäävät kansainvälisessä kilpailussa. Avoimen kilpailun lisääntyminen tuo kuluttajille tarjolle parempia palveluita ja tuotteita kohtuulliseen hintaan.

Energian on oltava vähähiilistä ja kilpailukykyistä

Tavoitetila: Suomen talous siirtyy hallitusti kohti hiilineutraaliutta samalla varmistaen suomalaisten yritysten kohtuuhintaisen energian. Suomalaiset yritykset ovat edelläkävijöitä ympäristöystävällisissä ratkaisuissa ja Suomen vaikuttavuus energia- ja ympäristöasioissa on globaalissa mittakaavassa kokoaan isompi.

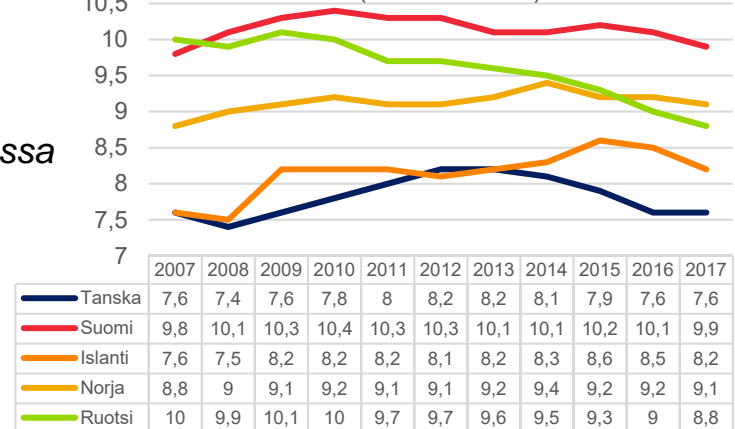
Toimivat työmarkkinat (1/3)

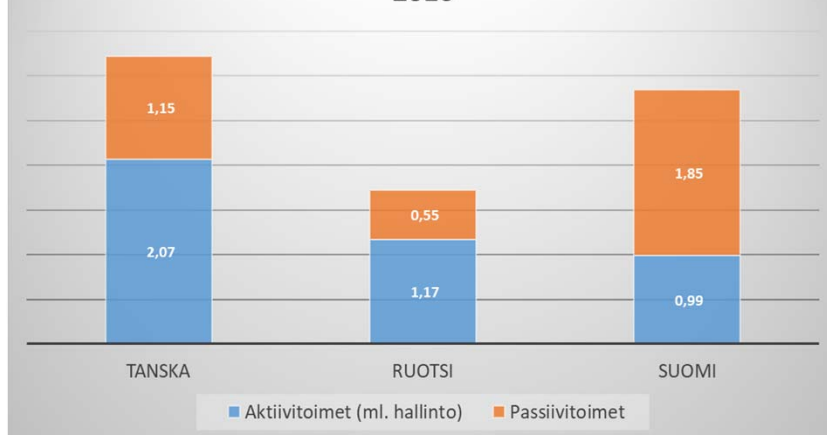
Tilannekuva

- *Taloukasvu ei lisää riittävästi työllisyyttä*
- *Työn murros haastaa työmarkkinoiden dynamiikkaa*
- *Palvelujärjestelmä kaipaa uudistamista joka tapauksessa*
- *Tarvitsemme lisää työntekijöitä ja työvoimaa*
- *Sosiaaliturva ei vastaa yhteiskunnan tarpeisiin*

Keskimääräinen työsuhteen kesto, kaikki, vuotta
(Lähde: OECD)

Työvoimapolitiikan määrärahat suhteessa bkt:seen
2016

Työperäistä maahanmuuttoa tarvitaan lisää

Toimivat työmarkkinat (2/3)

Osaamisen kehittämiseen ja ylläpitoon otettava käyttöön osaamisturva

Tavoitetila: Osaamisen ylläpitoa ja kehittämistä tukevalla osaamisturvalla varmistetaan osaavan työvoiman saatavuus ja työntekijöiden mahdollisimman sujuva työstä työhön siirtyminen. Osaamisturvan keskeisiä elementtejä ovat digitaaliset ratkaisut, jotka tukevat työssä ja vapaa-ajalla hankitun osaamisen sekä osaamisen kehittämistarpeiden tunnistamista, osaamisen kehittämiseen liittyvät palvelut sekä sitä tukeva etuusjärjestelmä.

Moderni kolmikanta tukee uudistuvaa työelämää

Tavoitetila: Suomalaista työelämää kehitetään tavoitteellisesti yhdessä työmarkkinajärjestöjen kanssa. Työ- ja elinkeinopolitiikan toimenpiteillä vastataan työn murroksen haasteisiin, lisätään työllistyvyyden kannustimia ja työntekijöiden liikkuvuutta sekä vähennetään työttömyyttä.

Työvoima- ja yrityspalvelut uudistetaan työvoiman liikkuvuuden ja työllisyysasteen nostamisen tavoitteita

Tavoitetila: Työntekijän on pystyttävä siirtymään nopeasti työstä työhön – poistuvasta työpaikasta uuteen entistä tuottavampaan ja parempaan työpaikkaan. Työmarkkinoilta syrjäytyneiden on päästävä takaisin työelämään. Yritys tarvitsee osaavaa työvoimaa. Työntekijän ja työpaikan kohtaannon parantamiseksi ja yrittäjyyden edistämiseksi tarvitaan tehokas ja vaikuttava palvelujärjestelmä, jossa integroituvat työvoima- ja yrityspalvelut toisiinsa.

Toimivat työmarkkinat (3/3)

Työperäistä maahanmuuttoa lisätään

Tavoitetilä: Suomalainen yhteiskunta on houkutteleva vaihtoehto kansainvälisille huippuosaajille. Suomeen virtaa enemmän osaajia kuin täältä lähtee. Suomalaiset yritykset hyötyvät kansainvälisestä osaamisesta.

Sosiaaliturvajärjestelmän uudistamisen lähtökohdaksi työllistymisen edistäminen

Tavoitetilä: Sosiaaliturva on nykyistä kannustavampi: työtulosta hyötyy aina. Sosiaaliturva kohtelee eri työnteon muotoja mahdollisimman neutraalisti ja on nykyistä yksinkertaisempi sekä läpinäkyvämpi.

Kaupungit kasvun moottoreina

Tavoitetila:

Kasvavat kaupungit vaikuttavat laajasti ympäristöönsä ja luovat kasvua. Suurimpien kaupunkien vaikutusta kasvua luovina ja kansainvälistyvinä keskuksina hyödynnetään. Eri alueiden vahvuuksia hyödynnetään korkean työllisyyden saavuttamiseksi

Suomi osana Euroopan unionia

Tavoitetila:

Suomi on vahva ja aktiivinen vaikuttaja EU:ssa kasvupolitiikan alueella. Kasvupolitiikkaa saadaan eteenpäin EU-tasolla Suomen puheenjohtajuuskaudella.

	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	Tavoite 75 %
Työttömät	54 000 (9 %)	46 000 (7 %)	32 000 (5 %)	33 000 (5 %)	35 000 (5 %)	- 60 000 – 70 000 Osaamisturva Sosiaaliturvauudistus Työmarkkinoiden toimivuus Työvoiman liikkuvuus Heikkojen tukityöllistäminen Työnantajayritysten kasvu Palvelutuotannon kehittyminen
Työlliset 72 %	265 000 (43 %)	543 000 (77 %)	588 000 (85 %)	590 000 (86 %)	479 000 (66 %)	+ 100 000 yht.
Työvoiman ulkopuolella	300 000 (48 %)	118 000 (17 %)	71 000 (10 %)	67 000 (10 %)	217 000 (30 %)	- 50 000 Osaamisturva Työmarkkinoiden toimivuus Sosiaaliturvauudistus
Työperäinen maahanmuutto						+20 000 – 35 000